

2019. gada 8.novembrī, Nr. 2-9e/88

Pārresoru koordinācijas centram

Par Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam Pirmo redakciju publiskajai apspriešanai

Latvijas nacionālā līmeņa sociālo partneru organizācija Latvijas Darba devēju konfederācija (turpmāk - LDDK) pateicas par iespēju piedalīties ekspertu darba grupās Latvijas nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam (turpmāk - NAP2027) sagatavošanas procesā, kā arī par Pārresoru koordinācijas centra vadības sniegto informāciju, piedaloties LDDK padomes sēdēs.

LDDK ir iepazinusies ar Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027.gadam Pirmo redakciju publiskajai apspriešanai (turpmāk – NAP projekts), kā arī augstu vērtējot NAP projektā ietvertos attīstības virzienus un stratēģiskos mērķus ilgtspējīgai izaugsmei, LDDK sniedz komentārus un priekšlikumus NAP projekta pilnveide:

- A.** Būtisks NAP2027 ieviešanas instruments ir Eiropas Savienības (turpmāk – ES) struktūrfondu līdzekļi pēc 2020.gada ES daudzgadu budžeta 2021.– 2027. gadam ietvaros.

Tādēļ NAP projektā un tā finansēšanas plānā LDDK aicina iekļaut:

- 1) 2019. gada 27.februāra Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) ziņojumā par Latviju (SWD(2019) 1013 final) identificētās reformu prioritātes un nepieciešamos pasākumus un D pielikumā definētās “Investīciju pamatnostādnes Latvijai par kohēzijas politikas finansējumu 2021.–2027.gadam”¹;
- 2) 2019. gada 9.jūlija ES Padomes ieteikumā par Latvijas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Latvijas 2019. gada stabilitātes programmu (2019/C 301/14) iekļautās rekomendācijas.²

- B.** Viena no LDDK prioritātēm ir **veicināt kvalificēta darbaspēka pieejamību**, iesaistot darba devējus veselības aprūpes reformā.

Tādēļ LDDK rosina:

- 1) Rīcības virzienu “Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe” [53] punktu labot sekojošā redakcijā: *“Lai mazinātu profilaktiski un medicīniski novēršamo nāves gadījumu skaitu, ir būtiski uzlabojama veselības aprūpes kvalitāte. Tas panākams, nodrošinot ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu zināšanu regulāru*

¹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-latvia_en.pdf

² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019H0905\(14\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019H0905(14)&from=LV)

pilnveidi, uzlabojot vadlīnijas, kas atspoguļo katra individuālā pacienta ārstēšanai optimālo ceļu veselības aprūpes sistēmā no pirmajām aizdomām par slimību līdz savlaicīgai tās diagnosticēšanai, ārstēšanai un rehabilitācijai. Ārstniecības kvalitāte un rezultāti uzlabojami, attīstot ģimenes ārstu lomu un kompetences, attīstot pirms-slimnīcu etapu un ieviešot tajā mūsdienīgas medicīnas tehnoloģijas ambulatoro un dienas stacionāru pakalpojumu vajadzībām un vadošajās slimnīcās stacionāro pakalpojumu vajadzībām, gādājot par efektīvu medikamentu un rehabilitācijas pieejamību, kā arī stiprinot veselības aprūpes sistēmas pārvaldības spēju analizēt uzkrātos veselības datus un izmantot tos sistēmas izmaksu efektivitātes un kvalitātes kāpināšanai”;

- 2) papildināt NAP projekta rīcības virziena “Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe” mērķa “Vienlīdzīgi pieejami, kvalitatīvi veselības pakalpojumi” [54] punktu, izsakot to sekojošā redakcijā: “Ņemot vērā, ka pieaug cilvēku skaits ar vienu vai vairākām hroniskām saslimšanām, nepieciešams izstrādāt jaunus uz pacientu vērstus integrētus veselības un sociālās aprūpes pakalpojumu organizēšanas un sniegšanas modeļus, veicinot digitalizācijas platformu ieviešanu, kā arī medicīnisko tehnoloģiju attīstību, primāri ekscelences centros, jo īpaši pacientiem ar psihiskajām slimībām, uzvedības traucējumiem, nedziedināmi slimajiem un citām mērķa grupām, kuru aprūpē starpnozaru sadarbība ir neatņemama sastāvdaļa kvalitatīvas aprūpes nodrošināšanai.” Vieni no būtiskākajiem veselības aprūpes nozares ilgtspējas nosacījumiem ir digitalizācijas procesu un medicīnisko tehnoloģiju ieviešanas turpināšana un attīstība, kas ir sevišķi būtiski, ņemot vērā nepietiekamo finansējumu un lielo cilvēkresursu trūkumu nozarē;
- 3) papildināt NAP projekta rīcības virziena “Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe” mērķa “Vienlīdzīgi pieejami, kvalitatīvi veselības pakalpojumi” [52] uzdevumu sekojošā redakcijā: “Lai mazinātu kvalitatīvas tālākizglītības pieejamības nevienlīdzību, nepieciešams nodrošināt trīs Latvijas klīnisko universitāšu slimnīcu (KUS) tālākizglītības infrastruktūras pilnveidi, turpinot KUS attīstību kā izcilu tālākizglītības centriem profesionālo prasmju un zināšanu pārnēsē, vienlaikus nodrošināt gan apmācāmo, gan apmācītātiesīgo personu mobilitāti (KUS un reģionu sadarbības platforma).” Lai attīstītu trīs Latvijas ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu profesionālo prasmju un iemaņu tālākizglītības centrus, kas nodrošinātu ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu kvalitatīvu apmācību klīniskajā vidē, lai nodrošinātu Latvijas ārstiem un ārstniecības atbalsta personām vienlīdzīgas iespējas iegūt kvalitatīvu tālākizglītību ir būtiski nodrošināt tā iekļaušanu NAP projektā. Tas nodrošinātu ANO ilgtspējīgās attīstības 3. un 4. mērķa sasniegšanu, kā arī tas atbilst Pasaules Bankas Veselības Māsterplānā (2016.-2025.) izvirzītajam vienam no galvenajiem mērķiem “Izcilu slimnīcu centru izveidošana, kas nodrošina visaugstāko aprūpes līmeni visiem iedzīvotājiem”. Tāpat šādu ekscelences centru izveide Latvijā ir kritiski nepieciešama, ņemot vērā Valsts Kontroles 2019. gada 14. jūnija Lietderības revīzijas ziņojumu par cilvēkresursiem un īpaši smago un saspīlēto situāciju veselības nozarē.

- C. Viena no LDDK prioritātēm ir **veicināt kvalificēta darbaspēka pieejamību**, iesaistot darba devējus profesionālās un augstākās izglītības satura reformā, darba vidē balstītu mācību un prakšu īstenošanā.

Tādēļ LDDK rosina:

- 1) NAP sadaļā rīcības virziens “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” [153] (34.lpp.) detalizēti pārskatīt indikatoru: “Vidējās un augstākās izglītības iestāžu nesenu (pirms viena-trim gadiem) absolventu 20–34 gadu vecumā nodarbinātības līmenis” un veidot vairāku IZM datu bāžu savietošānu ar datiem Pilsotības un migrācijas lietu pārvaldes reģistriem, pieejamo informāciju VID nodokļu maksātāju un nodarbināto datu bāzē, kas ļautu operatīvi un efektīvi izmatot vienreiz ievadītus datus, un novērstu vairākkārtēju vienu un to pašu datu ievadīšanu. LDDK ierosinājums ir izvērtēt jau esošās datu uzkrāšanas vietnes un esošo datus, kuri tiek uzkrāti par skolu beidzējiem un veidotu vienotu sistēmu, kura pieejama visām iesaitētajām pusēm – darba devējiem (darba devējus pārstāvošām organizācijām - LDDK, nozaru asociācijām), valsts pārvaldei (IZM, LM, EM), skolām, audzēkņiem;
- 2) sadaļā [169] (37.lpp.) papildināt tekstu šādā redakcijā “Profesionālās izglītības iestāžu (arī augstskolu) un koledžu prestiža [..]”. LDDK priekšlikums ir balstīts uz uzņēmēju viedokli par to, ka arī augstākās izglītības apguvei ir jābūt darba vidē balstītu mācību formā;
- 3) sadaļu “Izglītība ekonomikas izaugsmei” 36.lpp. Rīcības virziena mērķa indikatorus papildināt ar [166-1] progresa rādītāju: “Profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu skaits, kuri iesaistīti darba vidē balstītās mācībās”. Par bāzes mērvienību noteikt procentus, par bāzes gadu - 2017.gadu, par datu avotu - IZM un LDDK;
- 4) sadaļu “Rīcības virziena uzdevumi” (37.lpp.) atbilstoši [168] ierakstam no mērķa indikatora svītrot indikatoru: “15–24 gadus vecas personas, kas nav iesaistītas izglītībā vai darba tirgū (NEET)”, jo uzdevumā definētais par pieaugušo izglītību nesaskan ar mērķa indikatoriem, kuros norādīta informācija tikai par 15 – 24 gadu veciem cilvēkiem, un izglītojamajiem 9.klases beidzējiem;
- 5) sadaļu “Rīcības virziena uzdevumi” (37.lpp.) atbilstoši [169] ierakstam papildināt kolonnā “Līdzatbildīgās institūcijas” ar ierakstu “LDDK”, sadaļu “Mērķa indikatori” papildināt ar indikatoru “Profesionālo audzēkņu skaits, kuri iesaistīti darba vidē balstītās mācībās”. LDDK īsteno Eiropas Sociālā fonda projektu «Profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu dalība darba vidē balstītās mācībās un mācību praksēs uzņēmumos» un projekta vidusposmā ir sasniegti izcili rezultāti - 200% no plānotā uz projekta attiecīgo laika periodu iesaistīti audzēkņi un uzņēmumu darba vidē balstītu mācību īstenošanā. Līdz ar to ir pamatojums un pieprasījums projektu dublicēt un uzticēt īstenošanu arī turpmāk LDDK, kas mazinās citādas pieejas veidošanu un risku, ka projektā iesaistītajiem sadarbības partneriem projekta īstenošanā būs no jauna jāveic pielāgošanās projekta noteikumiem;
- 6) sadaļā rīcības virziens “Pieaugušo izglītība” (39.lpp.) rosinām papildināt ar [174-] indikatoru: “Pieaugušo skaits, kuri piedalījušies pēdējo 12 mēnešu laikā formālajā izglītībā, kas īstenoja darba vidē balstītu mācību formā.”

D. Viena no LDDK prioritātēm ir **sekmēt ražošanas resursu izmaksu konkurētspēju un ilgtspējīgu izmantošanu un attīstību**, izvērtējot un sabalansējot klimata mērķu ietekmi uz tautsaimniecību, attīstot ilgtspējīgu

uzņēmējdarbību un radot labvēlīgus nosacījumus investīcijām augstākas pievienotās vērtības nozarēs.

Tādēļ LDDK rosina NAP projektā pilnvērtīgi atspoguļot un savstarpēji salāgot katras nozaru ministrijas uzsākto darbu, plānotos pasākumus ES 2020 un ES 2050 enerģētikas un klimata mērķu sasniegšanas jomā, piemēram, Nacionālā enerģētikas un klimata plāna 2021. – 2030. gadam projekts un stratēģija Latvijas oglekļa mazietilpīgai attīstībai līdz 2050.gadam, sabalansējot klimata mērķu ietekmi uz tautsaimniecību, attīstot ilgtspējīgu uzņēmējdarbību un radot labvēlīgus nosacījumus investīcijām augstākas pievienotās vērtības nozarēs.

- E. Viena no LDDK prioritātēm ir **stiprināt sociālo dialogu**, uzturot dialogu ar valdību un arodbiedrībām Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes (NTSP) un tās apakšpadomju ietvaros par jaunām darba formām, izglītības saturu un nepieciešamām prasmēm, sociālā dialoga un sociālo partneru lomu regulējuma izmaiņām jaunajos darba tirgus apstākļos, attīstot un respektējot sociālo dialogu nozaru līmenī, veicinot nozaru pašregulāciju un ievērojot sociālo partneru autonomiju.

Tādēļ LDDK atkāroti aicina NAP projektā:

- 1) skaidri un nepārprotami atspoguļot konsultāciju nepieciešamību ar darba devēju un darba ņēmēju (sociālo partneru organizācijām) par jautājumiem, kas ir noteikti Līguma par ES darbību³ 151. -156.pantos. Minētie panti nosaka nepieciešamību veicināt sociālo dialogu (151.p.), atzīst un veicina sociālo partneru lomu (152.p), kā arī pirms priekšlikumu iesniegšanas sociālajā jomā nosaka konsultācijas ar darba devējiem un darba ņēmējiem par iespējamo rīcību (154.p.). Esošajā redakcijā atbalsts sociālajam dialogam un sociālo partneru iesaiste rīcības virzienu uzdevumos ir nepietiekama;
- 2) ņemot vērā apstākli, ka būtisks NAP2027 ieviešanas instruments ir ESF fondu līdzekļi, NAP 2027 finansēšanas plānā un investīciju prioritātes, ņemt vērā 2019. gada 27.februāra EK ziņojumu par Latviju (SWD(2019) 1013 final) D pielikumu "Investīciju pamatnostādnes Latvijai par kohēzijas politikas finansējumu 2021.–2027.gadam"⁴ un 2019. gada 9.jūlija ES Padomes ieteikumā par Latvijas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Latvijas 2019. gada stabilitātes programmu (2019/C 301/14) iekļautās rekomendācijas,⁵ kurā akcentēta nepieciešamība stiprināt sociālo partneru spējas (kapacitāti), lai veicinātu taisnīgus darba apstākļus un īstenotu Eiropas sociālo tiesību pīlāru. LDDK kā valdības sociālais partneris mudina atbildīgās iestādes ievērot labas partnerības principus un rīkoties atbilstoši 2014. gada 7. janvāra EK deleģētai regulai (ES) Nr. 240/2014 par Eiropas rīcības kodeksu attiecībā uz partnerību saistībā ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem;
- 3) ņemt vērā Latvijas nacionālā līmeņa sociālo partneru - Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) - investīciju prioritātes, kas ir sagatavotas, pamatojoties uz ES Padomes un EK dokumentiem un kas 2019.gada 25.septembrī (re.g.nr. Nr. 2-9/73 un Nr. 230/1) ir

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>

⁴ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-latvia_en.pdf

⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019H0905\(14\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019H0905(14)&from=LV)

iesniegtas Ministru prezidentam, Nacionālās attīstības padomes priekšsēdētājam K.Kariņam, Pārresoru koordinācijas centra vadītājam P.Vilkam un nosūtītas informācijai Finanšu ministrijai. Skat pielikumā. Aicinām šo investīciju prioritāšu īstenošanā kā līdzatbildīgās institūcijas noteikt nacionālā līmeņa sociālos partnerus - Latvijas Darba devēju konfederāciju (LDDK) un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību (LBAS).

Pielikumā: Nacionālā līmeņa sociālo partneru investīciju prioritātes uz 3 lpp.

Ar cieņu,

LDDK ģenerāldirektore

Līga Meņģelsone

Par LDDK:

Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK) ir lielākā un ietekmīgākā darba devējus pārstāvošā organizācija Latvijā. LDDK ir dibināta 1993.gadā. LDDK apvieno un pārstāv 63 nozaru un reģionālās uzņēmēju asociācijas un federācijas un 114 uzņēmumus, kuros strādā vairāk nekā 50 darbinieku. LDDK biedri nodarbina 44% Latvijas darba ņēmēju. LDDK ir sociālekonomisko sarunu partneris Ministru kabinetam un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienībai. LDDK ir Eiropas Biznesa un darba devēju konfederācijas (BUSINESSEUROPE), Starptautiskās Darba devēju organizācijas (IOE) un OECD Uzņēmējdarbības un rūpniecības konsultatīvās padomes ("Business at OECD") dalīborganizācija.

Nacionālā līmeņa sociālo partneru investīciju prioritātes:

ESF+ finansējums pēc 2020.gada

2016.gadā tika parakstīta Eiropas Komisijas, Eiropas Padomes un Eiropas sociālo partneru četrpusējā deklarācijā, kas pauž Eiropas līderu politisko apņemšanos stiprināt sociālo dialogu un sniedz rekomendācijas dalībvalstīm. Deklarācija aicina ES dalībvalstis stiprināt sociālā dialoga efektivitāti un funkcionēšanu nacionālajā līmenī un iesaistīt sociālos partnerus nacionālo reformu izstrādē un ieviešanā.

Eiropas Komisija 2019.gada februārī publicēja Ziņojumu par Latviju 2019. Eiropas Komisija ziņojumā akcentē, ka Kohēzijas politikas efektīvas īstenošanas faktors ir lielāka sociālo partneru organizāciju partnerība. Sociālā dialoga starp darba devējiem un darba ņēmējiem trūkums privātajā sektorā ir saistāms ar sociālekonomiskās nevienlīdzības augsto līmeni Latvijā, jo nodokļu un pabalstu sistēmas ietvaros nevienlīdzību iespējams mazināt tikai ierobežotā veidā.

Ņemot vērā iepriekšminēto, Latvijas nacionālā līmeņa sociālie partneri ir sagatavojuši savu sākotnējo redzējumu investīciju prioritātēm ESF+ finansējumam pēc 2020.gada, iezīmējot nacionālo sociālo partneru lomu noteiktu rīcībpolitikas prioritāšu īstenošanā.

Prioritāte		Pamatojums
1.	Sociālo partneru veiktspējas (kapacitātes) stiprināšana	Eiropas Padomes Nodarbinātības komitejas (EMCO) 2018.gada 22.novembra secinājumi.
	LBAS	
	Darbaspēka organizēšana, arodbiedrību kapacitātes stiprināšana caur biedru skaita palielināšanu (stratēģijas, metodoloģijas, instrumentu izstrāde un ieviešana)	
	LDDK/LBAS	Eiropas Komisijas Ziņojuma par Latviju 2019 3.3.1.punkts, D pielikuma 4.mērķis.
	Sociālo partneru veikspēja dalībai likumdošanas procesā visos rīcībpolitikas plānošanas līmeņos: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Veiktspēja dalībai reformu sagatavošanā un īstenošanā</i> • <i>Tematiskā iesaiste: tautsaimniecības attīstība; izglītība un nodarbinātība; sociālā drošība; darba tiesības un aizsardzība;</i> • <i>Darba devēju organizāciju un darba ņēmēju organizāciju stiprināšana;</i> • <i>Sociālo partneru ietekmes vairošana – biedru skaita pieaugums</i> • <i>Sabiedrības informēšanas pasākumi</i> 	<p>Ieteikums 5.6.2019 PADOMES IETEIKUMS par Latvijas 2019.gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Latvijas 2019.gada stabilitātes programmu (COM(2019) 51). Paragrāfs (14), rekomendācija nr.2.</p> <p>ES Sociālo partneru nolīgumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Youth Employment, 2015 • Active Ageing and an Inter-Generational Approach, 2017 • Digitalisation in the World of Work, 2019/2020
	LDDK/LBAS	
	ES Sociālo partneru nolīgumu īstenošana Latvijā iekļaujošam/ inovatīvam darba tirgum un nepieciešamo izglītības un prasmju apguves sekmēšanai darba un	

	<p>nodarbinātības nākotnes (Future of Work) digitalizācijas, automatizācijas, robotizācijas ietekmē:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jauniešu nodarbinātība (Youth Employment); • aktīva novecošanās un starppaudžu sadarbība (Active Ageing and an Inter-Generational Approach) ; • digitalizācijas ietekme uz nodarbinātību (Digitalisation in the World of Work). 	
2.	<p>Mūžizglītība</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pieaugušo izglītības veicināšana, ieskaitot darba vidē balstītas mācība, un darba devēju ieguldījums apmācībās. • Nozares sociālo partneru prasmju fondu ietvara izstrāde. 	<p>Eiropas Komisijas Ziņojuma par Latviju 2019 3.3.4.punkts, D pielikuma 1.mērķis un 4.mērķis.</p>
3.	<p>Profesionālā izglītības pievilcība, jauniešu iesaiste darba tirgū</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nozaru iesaiste pedagogu apmācībās, karjeras atbalsta nodrošināšanā, profesionālās izglītības satura aktualizācijā • Nozaru ekspertu padomju (NEP) darbības nodrošināšana; • Darba vidē balstītas mācības un darba devēju ieguldījums apmācībās. 	<p>Ieteikums 5.6.2019 PADOMES IETEIKUMS par Latvijas 2019.gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Latvijas 2019.gada stabilitātes programmu (COM(2019) 51). Paragrāfs (14), rekomendācija nr.2.</p>
4.	<p>Darba tirgus instrumenti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Darbs pie elastīgāka tiesiskā regulējuma nozaru koplīgumu sekmēšanai nodarbinātības jautājumu risināšanai nozarēs 	<p>Eiropas Komisijas Ziņojuma par Latviju 2019 3.3.1.punkts, D pielikuma 4.mērķis</p>
5.	<p>Nevienlīdzības mazināšanas instrumenti</p> <p>Sociālā drošība, nodokļu sistēma, ģimenes politika, rekomendāciju izstrāde</p>	<p>Eiropas Komisijas Ziņojuma par Latviju 2019 3.3.2.punkts.</p> <p>Vienotais nodarbinātības ziņojums 2019, Sociālo rezultātu pārskata rādītāji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ienākumu nevienlīdzība (kritiska situācija); • Nabadzības un sociālās atstumtības risks (jāuzmana); • Mājsaimniecību bruto izmantojamais ienākums reālā izteiksmē uz vienu

		<p>iedzīvotāju (vājš, bet uzlabojas);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sociālo pārskaitījumu ietekme uz nabadzības mazināšanu (jāuzmana). <p>Ieteikums 5.6.2019 PADOMES IETEIKUMS par Latvijas 2019.gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Latvijas 2019.gada stabilitātes programmu (COM(2019) 51). Paragrāfs (11), rekomendācija nr.2.</p>
6.	<p>Digitalizācija</p> <p>Nākotnes darbs, pielāgošanās digitalizācijas, automatizācijas un robotizācijas ietekmē:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tiesiskā regulējuma izstrāde, lai pielāgotos digitālajām darba organizēšanas metodēm (tehno stresa novēršana, darba drošības un veselības aizsardzība, darba un ģimenes dzīves savienošana), • prasmju pielāgošana un preventīva darbinieku pārkvalifikācija sadarbībā ar uzņēmumiem un nozarēm (mērķtiecīga riska grupu un pārkvalifikācijas nepieciešamības identifikācija un jaunu prasmju apguve). 	<p>Eiropas Komisijas Ziņojuma par Latviju 2019 3.3.4. un 3.4.1.-3.4.2.punkts.</p> <p>Vienotais nodarbinātības ziņojums 2019, Sociālo rezultātu pārskata rādītājs “Iedzīvotāji ar vispārējām digitālajām prasmēm pamata vai augstākā līmenī (% no iedzīvotājiem 16–74 gadu vecumā)” (jāuzmana).</p> <p>Digitālās ekonomikas un sabiedrības indekss (DESI), Ziņojums par Latviju 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pusei iedzīvotāju nav digitālo prasmju vai to līmenis ir zems; • uzņēmumi maz izmanto digitālās priekšrocības.
7.	<p>Darba tiesības un darba drošība</p> <p>Darba tiesību un darba drošības projektu turpināšana</p>	<p>Eiropas Komisijas Ziņojuma par Latviju 2019 3.3.1.punkts</p>
8.	<p>Aktīvā novecošanās</p> <p>Projekta aktivitāšu par aktīvo novecošanos turpināšana</p>	<p>Eiropas Komisijas Ziņojuma par Latviju 2019 3.3.1.punkts</p>